

Kuva: Studio Art i jä s

Kasvua pukkaa

Talouskasvuennusteita reivataan nykyään ylöspäin lähestulkoon kaikkialla maailmassa Yhdysvaltojen kasvun hidastumisesta huolimatta. Se merkitsee meille hyviä uutisia. Olemme edelleen – ja itse asiassa yhä enemmän – riippuvaisia muun maailman vetoavusta. Tämä tosiasia tuppaa kuitenkin usein unohtumaan.

Vuonna 1991 Suomen viennin osuus kokonaistuotannosta putosi pohjalukemiin, 20,9 prosenttiin. Sitten se on noussut hurjasti, viime vuonna jo 48,3 prosenttiin. Tietenkin myös tuonnin BKT-osuus on kohonnut, mutta se on jäänyt pysyvästi viennin jälkeen. Tavaroiden ja palvelusten taseen – nettoviennin – kehitys on ollut merkittävää talouskasvun kannalta.

Ulkomaankauppamme menestykseen on myötävaikuttanut ennen kaikkea korkea kustannuskilpailukyky maailmanmarkkinoilla. 1990-luvun alussa tapahtuneen markan rajun devalvoitumisen tuomaa kilpailuetua ei ole menetetty – päin vastoin, kilpailukyky on viime vuosina yhä vain parantunut. Palkkamaltilti ja voimakas tuottavuuskehitys varsinkin eräillä ventialoilla ovat pitäneet yksikkötyökustannukset matalina suhteessa kauppakumppaneihimme.

Vientijohteinen kasvu on saavutettu huolimatta väitteistä, etteivät suomalaiset osaa tuotteistaa, markkinoida eivätkä myydä. Esimerkiksi ruotsalaiset ovat siinä meitä paljon etevämpiä. Olisikohan sittenkään ihan välttämätöntä panostaa enemmän tähän? Toisaalta: mitähän tapahtuisikaan, jos suomalaisten yritysten liiketoimintaosaaminen ylttäisi joka suhteessa naapurimme tasolle?

Nyt tuomiopäivän apostoli huomauttaisi, ettei näin voi jatkua. Jo alkavalla tupokierroksella palkkamaltilti saattaa revetä palkkakisaksi, ja tuottavuuden kasvukin uhkaa hidastua ennen pitkää. Ulkomaankaupasta voisi pahimmassa tapauksessa muodostua jopa talouskasvun jarru.

Niin ei välttämättä tapahdu. Maailmantalouden kasvun imussa Suomen vienti voi edelleen menestyä. Vaikka ansiotason nousu kiihtyisikin, on käyttämättömiä mahdollisuuksia vielä paljon tuottavuudessa, innovaatioissa, markkinoinnissa ja markkinaosuuksissa. Ja palkat nousevat muuallakin. ■

Heikki Taimio